

LOs Brusselkontor

EUs arbeidslivspolitik (Social Policy)

Foredragsholder Knut Arne Sanden

En statistisk? reise i utviklingen av EUs arbeidslivspolitik

- Industriansatte i Norden
- Europakurs i Luxembourg
19.10.2007
- Park Hotel,
Luxembourg

Tripp, trapp, tresko.....

· SA 05-Grunnlovstraktat
· SPA I 01

· Nice 00
· SAP II 99
· Amsterdam 97
· Maastricht91

· Social Action Program I-90
· EU Charter forarbeidstakere 89
· Enhetsakten 86
· Konkursgaranti 80
· Masseoppsigelser 75/Virksomhetsoverdragelse 77
· EØF 57 Sosialpakt 61/EF sosiale handlingsprogram 74

· Europarådet 49 EKSF 10s Brusselkontor 3

· 1952 1957 1961 1974 1975 1986 1989 1991 1997 2000 2003 2005 2007

PÅ
SIDE

I begynnelsen var det.....

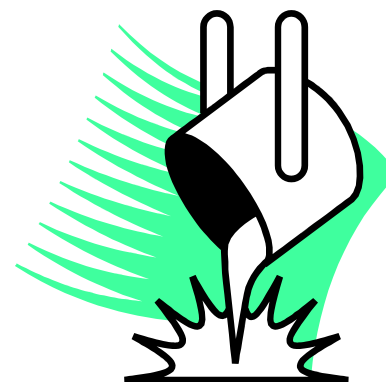

- Opprettet i 1949
- Winston Churchills ide
- Laget sosialpakten i 18. oktober 1961 i Torino. Senere revidert. Inneholder kjerneartikler som alle må akseptere, men har også a la carte.
- Domstolen er blitt brukt til avklaringer av "negativ organisasjonsfrihet".
- Har nå innført en kollektiv klagerett

Det var også en gang.....

- Det europeiske kull- og stålfelleskap 1952-2002.
- R.I.P

Give peace a chance.... i første setning (sic)

- CONSIDERING that world peace can be safeguarded only by creative efforts commensurate with the dangers that threaten it,
- CONVINCED that the contribution which an organised and vital Europe can make to civilisation is indispensable to the maintenance of peaceful relations,
- RECOGNISING that Europe can be built only through practical achievements which will first of all create real solidarity, and through the establishment of common bases for economic development,
- ANXIOUS to help, by expanding their basic production, to raise the standard of living and further the works of peace,

No more bloody wars....

- RESOLVED to substitute for age-old rivalries the emerging of their essential interests; to create, by establishing an economic community, the basis for a broader and deeper community among peoples long divided by bloody conflicts; and to lay the foundations for institutions which will give direction to a destiny henceforward shared,

Harmoni oppover.....

- (Article 3 contd., page 2)
- (e) promote improved working conditions and an improved standard of living for the workers in each of the industries* for which it is responsible, so as to make possible their harmonisation while the improvement is being maintained;
- (*kull og ståindustrien)

Konsulter allerede på den tiden...?

- THE INSTITUTIONS OF THE COMMUNITY Article 7
- The institutions of the Community shall be:
- a High Authority, assisted by a Consultative Committee;
- a Common Assembly (hereinafter called the “Assembly”);
- a Special Council of Ministers (hereinafter called the “council”)
- a Court of Justice (hereinafter called the “Court”).

Hvem var de...?

- Article 18
- A Consultative Committee shall be attached to the High Authority. It shall consist of not less than thirty and not more than fifty—one members and shall comprise equal numbers of producers, of workers, and of consumers and dealers.

Kan legge seg opp i alt...

- Article 19
- The High Authority may consult the Consultative Committee in all cases in which it considers this appropriate. It must do so whenever such consultation is prescribed by this Treaty.

Rett til å bli hørt...

- Article 46
- The High Authority may at any time consult Governments, the various parties concerned (undertakings, workers, consumers and dealers) and their associations, and any experts.
- Undertakings, workers, consumers and dealers, and their associations, shall be entitled to present any suggestions or comments to the High Authority on questions affecting them.

Arbeidsvilkår og levestandard

- (Articie 46 contd,, page 2)
- (3) periodically lay down general objectives for modernisation, long-term planning of manufacture and expansion of productive capacity;
- (4) take part, at the request of the Governments concerned, in studying the possibilities for re-employing, in existing industries or through the creation of new activities, workers made redundant by rmarket developments or technical changes;
- (5) obtain the information it requires to assess the possibilities for improvinig working conditions and living standards for workers in the industries within its province, and the threats to those standards.

Kuriositet, kuriositet....

- CHAPTER II - FINANCIAL PROVISIONS
- Article 49
- The High Authority is empowered to procure the funds it requires to carry out its tasks:
 - - by imposing levies on the production of coal and steel;- by contracting loans.
- It may receive gifts.*
- *neppe til private formål

Vekst i sysselsetting og økende levestandard

- Article 2
- The European Coal and Steel Community shall have as its task to contribute, in harmony with the general economy of the Member States and through the establishment of a common market as provided in Article 4, to economic expansion, growth of employment and a rising standard of living in the Member States.

Sikre sysselsettingen

- The Community shall progressively bring about conditions which will of themselves ensure the most rational distribution of production at the highest possible level of productivity, while safeguarding continuity of employment and taking care not to provoke fundamental and persistent disturbances in the economies of Member States.

Så kom Romatraktaten.. vi er kommet til 25. mars 1957

- Not so much of a change?
- Men nå heter ”dyret”:
Det europeiske økonomiske felleskap.
(EØF)
- Traktaten om Atomenergifellesskapet
- Det innføres en felles landbrukspolitikk.
- 1956 Suezkrise og Ungarn-revolt er bakteppet. Ingen Europahær 1954

Forbedrede levevilkår og beskæftigelsesforhold:

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE, PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN
TYSKLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSEKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE
REPUBLIK, HENDES KONGELIGE HØJHED STORHERTUGINDEN AF LUXEMBOURG, HENDES
MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE,

SOM ER BESLUTTET PÅ at skabe grundlag for en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk,

SOM HAR DET FORSÆT gennem fælles handling at sikre økonomiske og sociale fremskridt for deres lande ved at fjerne de skranker, der deler Europa,

SOM SÆTTER DET som et væsentligt mål for deres bestræbelser stadig at forbedre deres folks levevilkår og beskæftigelsesforhold,

Socialfond og økonomisk og socialt udvalg (ECOSOC)

- 3,i) oprettelse af en europæisk Socialfond med henblik på at forbedre arbejdstagernes beskæftigelsesmuligheder og bidrage til en højnelse af deres levestandard,
- 4(2) Rådet og Kommissionen bistås af et økonomisk og socialt Udvalg med rådgivende funktioner.

Et stadig stigende nivå....men bare på papiret

- SOCIALE BESTEMMELSER
- ARTIKEL, 117
- Medlemsstaterne er enige om, at det er nødvendigt at fremme en forbedring af arbejdernes leve- og arbejdsvilkår for herigennem at muliggøre en udjævning af disse vilkår på et stadig stigende niveau.
- De er af den opfattelse, at en sådan udvikling vil blive en følge såvel af fællesmarkedets virksomhed, der vil fremme en harmonisering af de sociale ordninger, som af de i denne Traktat foreskrevne fremgangsmåder og af den inbyrdes tilnærmelse af de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser.

Krav om enstemmighed fører til ingen ting

- ARTIKEL 118
- Med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne Traktat har Kommissionen i overensstemmelse med Traktatens almindelige målsætning til opgave at fremme et snævert samarbejde mellem Medlemsstaterne på det sociale område, især for så vidt angår:
 - – beskæftigelsen,
 - - arbejdsretten og arbejdsvilkårene,
 - - den almindelige og videregående faglige uddannelse,
 - - den sociale tryghed,
 - - beskyttelsen mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme,
 - - sundhedsforskrifter for arbejde,
 - - organisationsretten og retten til kollektive forhandlinger mellem arbejdsgivere og arbejdstagere.

Allerede krav om likelønn

- ARTIKEI 119
- Hver Medlemsstat gennemfører i løbet af første etape (fem år) og opretholder derefter princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde.
- Ved løn forstås i denne artikel den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdstageren som følge af arbejdsforholdet modtager fra arbejdsgiveren direkte eller indirekte i penge eller naturalier.
- Lige løn uden forskelsbehandling med hensyn til køn indebærer:
 - a) at den løn, der ydes for samme arbejde, der aflønnes i akkord, fastsættes på samme beregningsgrundlag;
 - b) at den løn, der ydes for arbejde, betalt efter tid, er den samme for samme slags arbejde.

Deretter enhetsakten 1986/87

- Selv små saker kan få **STOR** betydning:
- Som A og B

Kvalificeret flertal i arbejdsmiljø minstedirektiver

- »Artikel 118 A
- 1. Medlemsstaterne bestræber sig på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed og sætter sig som mål at harmonisere vilkårene på dette område på et stadig stigende niveau.
- 2. Med henblik på at bidrage til at virkeliggøre det i stk. 1 fastlagte mål vedtager Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, i samarbejde med Europa-Parlamentet og efter høring af Det økonomiske og sociale Udvalg, ved udstedelse af direktiver de minimumsforskrifter, der skal gennemføres gradvis under hensyn til de vilkår og tekniske bestemmelser, der gælder i hver af Medlemsstaterne.
- I disse direktiver undgås det, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.
- 3. Bestemmelser, som vedtages i henhold til denne artikel, er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger, som er forenelige med denne Traktat. «

For første gang: avtalemæssige forbindelser

- »Artikel 118 B
- Kommissionen bestræber sig på at udvikle dialogen mellem arbejdsmarkedets parter på europæisk plan, idet denne dialog, hvis parterne finder det ønskeligt, kan føre til, at der knyttes avtalemæssige forbindelser.«

Francois Mitterands politiske arv til europeiske arbeidere

- Charteret for grunnleggende sosiale rettigheter for arbeidere 11 mot 1
- 9.-10 desember 1989 i Strasbourg.
- UK jobbet mot det hele tiden og stemte til slutt mot den utvannede utgaven.
- Også kaldt Mrs Thatcher's hand-bag diplomacy. Filled with iron.

Felleskapets charter for fundamentale sosiale rettigheter for arbeidere.

- 9. desember 1989 i Strasbourg med utgangspunkt i Artikkel 117 A
- Rett til å bevege seg fritt
- Rimelig lønn
- Bedre arbeidsvilkår og levevilkår
- Rett betalt ferie og ukentlig fri
- Rett til arbeidskontrakt
- Foreningsfrihet og forhandlingsrett
- Den sosiale dialog må utvikles og kan resultere i avtaleforhold
- Yrkesopplæring
- Informasjon, konsultasjon og medbestemmelse
- Helse, miljø sikkerhet
- Beskytte barn og ungdom
- Det Europeiske Råd ber Kommisjonen om å fremme lovtekster

Et haggel av direktiver:

- Rådets direktiv 75/129/EØF af 17. februar 1975 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende kollektive afskedigelser
- <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001L0023:DA:HTML>
- Rådets direktiv 2001/23/EF af 12. marts 2001 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder eller bedrifter eller af dele af virksomheder eller bedrifter

Samlesiden

- http://ec.europa.eu/employment_social/labour_law/directives_en.htm
- EWC-Europeiske samarbeidsutvalg vedtas 22. september 1994 kl. 15.47:
- Arbeidsminister Gunnar Berge og arbeidsråd Henrik Munthe i lytterrommet i Ministerrådsbygningen.
- LO kongressen sier nei til EU medlemskap.
- http://ec.europa.eu/employment_social/labour_law/docs/directive2006_109_da.pdf

And the most important are...

- Masseoppsigelser 75/129 EEC
- Overføring av virksomhet 2001/23 EC
- Det europeiske selskap (SE) 2001/86 EC
- Informasjon og høring 2002/14 EC
- Midlertidig ansatte 99/70 EC Avtale DEFS/UNICE/CEEP
- Deltidsarbeid 97/81 EC Avtale DEFS/UNICE/CEEP
- EWC/ESU 94/45 EC og 97/74 EC for UK
- Lønnsgaranti ved konkurs 80/987 EEC
- Utstasjonering av arbeidstakere 96/71 EC
- Arbeidstid 93/104 EC
- Krav om arbeidskontrakt 91/533 EEC
- Unge arbeidstakere 93/33 EC
- OG IKKE MINST ALLE ARBEIDSMILJØDIREKTIVENE. 15 I ALT
- 90/394 ER RAMMEDIREKTIVET, ØVRIGE ER SEKTORDIREKTIVER

Dette er bare et forslag....

- 31. oktober 1991 framlegges en avtale mellom DEFS, UNICE, CEEP om hvordan de kan tenkes seg en mer systematisk sosial dialog hvor resultatet kan bli bindende lovgivning.

Så reiser vi til Maastricht, en by uten egen ost (1991/92/93)

- **AFTALE om social- og arbeidsmarkedspolitikken indgået mellem Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater med undtagelse af Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland**
- **Undertegnede elleve HØJE KONTRAHERENDE PARTER..i det følgende benævnt »Medlemsstaterne«,**
- **SOM ØNSKER at gennemføre socialpagten af 1989 på grundlag af gældende fællesskabsret, og**
- **SOM TAGER protokollen om social- og arbeidsmarkedspolitikken I BETRAGTNING,**
- **ER ENIGE om følgende**

Innholdet i den sosiale protokoll (avtalen)

- *Artikkel 1 (Art.117 i Enhetsakten og 136 i Maastrichttraktaten)*
- Fællesskabet og Medlemsstaterne har som mål at fremme beskæftigelsen, en forbedring af leve- og arbejdsvilkårene, en passende social beskyttelse, dialogen på arbejdsmarkedet, en udvikling af de menneskelige ressourcer, der skal muliggøre et varigt højt beskæftigelsesniveau, og bekæmpelse af social udstødelse. Med henblik herpå iværksætter Fællesskabet og Medlemsstaterne foranstaltninger, der tager hensyn til forskellene i national praksis, særlig på overenskomstområdet, samt til nødvendigheden af at opretholde fællesskabsøkonomiens konkurrenceevne.

Fra enstemmighed til kvalificeret flertall

- *Artikel 2 (Art.118 i Enhetsakten og 137 i Maastrichttraktaten)*
- 1. Med henblik på at virkeliggøre de i artikel 1 fastlagte mål støtter og supplerer Fællesskabet Medlemsstaternes indsats på følgende områder:
 - - forbedring af især arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed,
 - - arbejdsvilkårene,
 - - information og høring af arbejdstagerne,
 - - lige muligheder for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og ligebehandling i arbejdet,
 - - erhvervsmæssig integration af personer, der er udstødt fra arbejdsmarkedet, jf. dog artikel 127 i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, i det følgende benævnt »Traktaten«.

Minimumsforskrifter

- 2. Med henblik herpå kan Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter, der skal gennemføres gradvis under hensyn til de vilkår og tekniske bestemmelser, der gælder i hver af Medlemsstaterne. I disse direktiver skal det undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.
- Rådet træffer afgørelse efter fremgangsmåden i Traktatens artikel 189* C og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
- *kvalifisert flertall legges til grunn som hovedregel

Medbestemmelse kræver fortsatt enstemmighet

- 3. Rådet træffer dog på følgende områder afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg:
 - - arbejdstagernes sociale sikring og sociale beskyttelse, (1612-1408)
 - - beskyttelse af arbejdstagere ved ophævelse af en arbejdskontrakt,
 - - repræsentation af og kollektivt forsvar for arbejdstagernes og arbejdsgivernes interesser (herunder medbestemmelse), jf. dog stk. 6,
 - - beskæftigelsesvilkår for tredjelandsstatsborgere, der lovligt opholder sig på Fællesskabets område,
 - - finansielle bidrag til beskæftigelsesfremme og jobskabelse, uden at dette dog griber ind i bestemmelserne vedrørende Socialfonden.

Gjennomføring via avtalevegen (det danske krav)

- 4. En Medlemsstat kan overlade det til arbeidsmarkedets parter, efter en fælles anmodning fra disse, at gennemføre direktiver, der er udstedt i henhold til stk. 2 og 3.
- I så tilfælde sikrer den sig, at arbeidsmarkedets parter senest på den dato, hvor et direktiv skal være gennemført i overensstemmelse med artikel 189, har indført de nødvendige bestemmelser ad aftalemæssig vej, idet den skal træffe de nødvendige foranstaltninger for på et hvilket som helst tidspunkt at være i stand til at sikre de resultater, der er foreskrevet i det pågældende direktiv.
- 5. Bestemmelser, som vedtages i henhold til denne artikel, er ikke til hinder for, at de enkelte Medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger, når de er forenelige med Traktaten.
- 6. Bestemmelserne i denne artikel gælder ikke for lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout.

En mer reell sosial dialog

- *Artikel 3 (Art.118 A i Enhetsakten og 138 i Maastrichttraktaten)*
- 1. Kommissionen har til opgave at fremme konsultationen af arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan og træffer alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at lette dialogen mellem dem, idet den samtidig sørger for en afbalanceret støtte til begge parter.
- 2. Med henblik herpå konsulterer Kommissionen arbejdsmarkedets parter om de mulige retningslinjer for en fællesskabsindsats, før den fremsætter forslag på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område.

Ni måneder for å lage et barn

- 3. Hvis Kommissionen efter denne konsultation finder en fællesskabsindsats hensigtsmæssig, konsulterer den arbejdsmarkedets parter om indholdet af det påtænkte forslag. Arbejdsmarkedets parter afgiver en udtalelse eller, om nødvendigt en henstilling, til Kommissionen.
- 4. I forbindelse med denne konsultation kan arbejdsmarkedets parter meddele Kommissionen, at de ønsker at indlede processen i artikel 4. Varigheden af proceduren må ikke overstige 9 måneder, medmindre arbejdsmarkedets parter og Kommissionen i fællesskab træffer beslutning om en forlængelse.

Europeiske avtaler

- *Artikel 4 (Art.118 B i Enhetsakten og 139 i Maastrichttraktaten)*
- 1. Dialogen mellem arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan kan, hvis parterne finder det ønskeligt, føre til overenskomstmæssige forbindelser, herunder aftaler.
- 2. Iværksættelsen af aftaler, der indgås på fællesskabsplan, finder sted - enten efter de fremgangsmåder og den praksis, arbejdsmarkedets parter og Medlemsstaterne normalt anvender - eller i spørgsmål under artikel 2 efter fælles anmodning fra de underskrivende parter, ved en afgørelse, som Rådet træffer på forslag af Kommissionen.
- Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, undtagen når den pågældende aftale indeholder en eller flere bestemmelser, der vedrører et af de i artikel 2, stk. 3, nævnte områder, i så fald træffer Rådet afgørelse med enstemmighed.

Men fortsatt svakheter

- Problemer med uttrykket ”frivillige” avtaler
- Vi (DEFS) mener at de er framforhandlet frivillig dvs. uten hjelp fra Kommisjonen
- En del arbeidsgivere (også NHO en stund) mener at det var frivillig å iverksette avtalene. Har laget en felles EØS-plattform for alle arbeidslivsorganisasjonene i Norge
- Norsk og dansk LO har krevet og fått DEFS med å at det må utarbeides regler for forhandlinger, hvordan det gis mandat, hvordan avtaler godkjennes og iverksettes.
- Det må lages tvistemekanismer når det er uenighet i forhandlingene og fortolkningen av avtalene.
- En europeisk hovedavtale eller arbeidsrettssystem.
- En egen arbeidsrettsdomstol eller kammer innenfor domstolen hvor partene er med

Kommisjonens bistående rolle

- *Artikkel 5 (Art.118 C i Enhetsakten og 140 i Maastrichttraktaten)*
- Med henblik på at virkeliggøre de i artikkel 1 fastlagte mål og med forbehold af de øvrige bestemmelser i Traktaten fremmer Kommissionen samarbejdet mellem Medlemsstaterne og letter samordningen af deres indsats på samtlige områder inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, der er omfattet af denne aftale.
- Dette betyr at Kommisjonen betaler reise- og opphold og bistår partene praktisk.
- Det er nå 32 sektorkomiteer for den sosiale dialog.
- Norge (EFTA/EØS) har problemer med å delta

Fortsatt likelønn..

- *Artikel 6 (Art.119 i Enhetsakten og 141 i Maastrichttraktaten)*
- 1. Hver Medlemsstat gennemfører princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde.
- 2. Ved løn forstås i denne artikel den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdstageren som følge af arbejdsforholdet modtager fra arbejdsgiveren direkte eller indirekte i penge eller naturalier.

Men også positiv diskriminering

- Lige løn uden forskelsbehandling baseret på køn indebærer:
 - a) at den løn, der ydes for samme akkordlønnede arbejde, fastsættes på samme beregningsgrundlag;
 - b) at den løn, der ydes for tidlønnet arbejde, er den samme for samme slags arbejde.
- 3. Denne artikel er ikke til hinder for, at de enkelte Medlemsstater opretholder eller vedtager foranstaltninger, der tager sigte på at indføre specifikke fordele, der har til formål at gøre det lettere for kvinder at udøve en erhvervsaktivitet, eller at forebygge eller opveje ulemper i deres erhvervsmæssige karriere.

Mulighet, men ingen plikt.

- Art.7, 2: Gjenfinnes ikke i selve Unionstraktaten.
- De elleve Høje Kontraherende Parter erklærer, at det første trin i gjennomførelsen af aftalerne mellem arbeidsmarkedets parter på fællesskabsplan - der er nævnt i artikel 4, stk. 2 - består i at udbygge aftalernes indhold ved kollektive forhandlinger efter hver medlemsstats regler, og at dette derfor ikke indebærer, at medlemsstaterne har pligt til direkte at anvende disse aftaler eller udarbejde regler for gennemførelse heraf, eller at de har pligt til at ændre de gældende nationale bestemmelser for at lette iværksættelsen af disse.

I Amsterdam lages gammel ost- Oude Amsterdamer

- Og sysselsettingskapittelet 1997/99
- Et svensk fingeravtrykk på traktaten.
- Ingen enighet om utvidelsen
- Manglet en god sak
- Allan Larsson så og tok sjansen
- ”Svensk arbeidsmarknadspolitik en exportvara...”
- Sysselsettingsretningslinjer og konkrete mål for unge, kvinner og eldre arbeidstakere.
- Etterfølger Köln og Cardiffprosessen som etter hvert ender opp som Lisboa strategien med integrerte økonomiske og sysselsettingsmessige retningslinjer.
- UK omfattes av reglene i den sosiale protokoll

Et mer ambitiøst sysselsettingskapittel

- **AFSNIT VIII (tidl. afsnit VIa)**
- **BESKÆFTIGELSE**
- *Artikel 125 (tidl. artikel 109 N)*
- Medlemsstaterne og Fællesskabet arbejder i henhold til dette traktatafsnit på at udvikle en samordnet strategi for beskæftigelse og især for fremme af en veluddannet, velkvalificeret og smidig arbejdsstyrke og arbejdsmarkeder, som reagerer på økonomiske forandringer, med henblik på at nå de mål, der er fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union og i artikel 2 i nærværende traktat.
- *Artikel 126 (tidl. artikel 109 O)*
- 1. Medlemsstaterne bidrager med deres beskæftigelsespolitikker til at nå de mål, der er nævnt i artikel 125, på en måde, som er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politik, som vedtages i henhold til artikel 99, stk. 2.
- 2. Under hensyn til national praksis for så vidt angår arbejdsmarkedets parter ansvar betragter medlemsstaterne beskæftigelsesfremme som et spørgsmål af fælles interesse og samordner deres indsats i den henseende i Rådet i overensstemmelse med artikel 128.

Høj sysselsetting

- *Artikel 127 (tidl. artikel 109 P)*
- 1. Fællesskabet bidrager til et højt beskæftigelsesniveau ved at tilskynde til samarbejde mellem medlemsstaterne og ved at støtte og i nødvendigt omfang supplere deres foranstaltninger. Det respekterer i den forbindelse medlemsstaternes kompetence.
- 2. Målsætningen om et højt beskæftigelsesniveau skal tages med i overvejelserne ved udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker og aktiviteter.
- Fra ”felleskapsmetoden” til den ”åbne koordineringsmekanisme”

Årlig debatt i rådet

- *Artikel 128 (tidl. artikel 109 Q)*
- 1. Det Europæiske Råd overvejer hvert år beskæftigelsessituationen i Fællesskabet og vedtager konklusioner herom på grundlag af en fælles årsrapport fra Rådet og Kommissionen.
- 2. På grundlag af Det Europæiske Råds konklusioner fastlægger Rådet hvert år med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Beskæftigelsesudvalget i artikel 130 retningslinjer, som medlemsstaterne skal tage hensyn til i deres egne beskæftigelsespolitikker. Disse retningslinjer skal være i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der vedtages i henhold til artikel 99, stk. 2.
- 3. Hver medlemsstat forelægger Rådet og Kommissionen en årsrapport om de vigtigste foranstaltninger, den har truffet til gennemførelse af sin beskæftigelsespolitik på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse, som nævnt i stk. 2.

Henstillinger til medlemslandene

- 4. På grundlag af de rapporter, der er nævnt i stk. 3, og efter at have hørt Beskæftigelsesudvalget foretager Rådet hvert år en gennemgang af gennemførelsen af medlemsstaternes politikker på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse. Rådet kan med kvalificeret flertal efter henstilling fra Kommissionen rette henstillinger til medlemsstaterne, hvis det finder det hensigtsmæssigt på baggrund af gennemgangen.
- 5. På grundlag af resultaterne af denne gennemgang forelægger Rådet og Kommissionen Det Europæiske Råd en fælles årsrapport om beskæftigelsessituationen i Fællesskabet og om gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen.

Utveksling av erfaringer (benchmarking)

- *Artikel 129 (tidl. artikel 109 R)*
- Rådet kan efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget vedtage tilskyndelsesforanstaltninger, der skal fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og støtte deres indsats på beskæftigelsesområdet gennem initiativer, der tager sigte på at udvikle en udveksling af oplysninger og gode erfaringer, og som skal sikre komparativ analysevirksomhed og rådgivning samt fremme fornyende metoder og evaluere erfaringer, navnlig ved hjælp af pilotprojekter.
- Disse foranstaltninger indebærer ikke harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Et nytt sysselsettingsutvalg-partene skal høres

- *Artikkel 130 (tidl. artikkel 109 S)*
- Rådet nedsætter efter høring af Europa-Parlamentet et beskæftigelsesudvalg af rådgivende karakter, som skal fremme samordningen mellem medlemsstaterne vedrørende beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikkerne. Udvalget har til opgave:
 - - at overvåge beskæftigelsessituationen og beskæftigelsespolitikkerne i medlemsstaterne og Fællesskabet
 - - med forbehold af artikkel 207 at afgive udtalelser på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ og at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikkel 128.
- Udvalget hører under opfyldelsen af sit mandat arbejdsmarkedets parter.
- Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

It is nice in Nice and it is the closing of a century 2000/01/03

- Charteret for grunnleggende rettigheter ble bare en høytidelig erklæring og ikke juridisk bindende.
- MEN: Domstolen lager henvisninger til det likevel blant annet i en sak fra Storbritannia hvor spørsmål om ferie er tatt opp.

Av stor politisk verdi

- **Jacques Chirac, Det Europæiske Råds formand**
- »I Nice meddelte vi Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Charteret er af stor politisk værdi. Vi vil i fremtiden kunne konstatere dets betydning, og jeg takker Parlamentet, der har ydet en stor indsats i forbindelse med udarbejdelsen». (*Strasbourg, den 12. december 2000*)
- **Nicole Fontaine, Europa-Parlamentets formand**
- »At underskrive er at engagere sig(...) - alle Unionens borgere skal vide, at fra i dag (...) har charteret bindende virkning for Parlamentet (...). Det vil herefter tjene som reference for alle Europa-Parlamentets handlinger, der har direkte eller indirekte betydning for borgere overalt i Unionen». (*Nice, den 7. december 2000*)

Målet for unionen pr. i dag: (Maastricht/Amsterdam/Nice)

- *Artikel 2*
- Fællesskabet har til opgave gennem oprettelsen af et fælles marked og en Økonomisk og Monetær Union samt gennem iværksættelsen af fælles politikker eller aktioner som omhandlet i artikel 3 og 4 i Fællesskabet som helhed at fremme en harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling af den økonomiske virksomhed, et højt beskæftigelsesniveau, et højt socialt beskyttelsesniveau, ligestilling mellem mænd og kvinder, en bæredygtig og ikke-inflationær vækst, høj konkurrenceevne og en høj grad af konvergens med hensyn til de økonomiske resultater, et højt niveau for miljøbeskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten, højnelse af levestandarden og livskvaliteten, økonomisk og social samhørighed samt solidaritet mellem medlemsstaterne.

Hos kongen på Laeken

- Laeken-erklæringen 14.-15. desember 2001:

En grunnlov for borgerne...?

- Hen imod en forfatning for de europæiske borgere
- I øjeblikket bygger Den Europæiske Union på fire traktater. EU's målsætninger, kompetence og politikinstrumenter findes rundt omkring i disse traktater. En forenkling er absolut nødvendig for at skabe større gennemsigtighed.
- Der kan i den forbindelse rejses fire spørgsmål. Det første drejer sig om forenkling af de nuværende traktater uden at ændre indholdet. Skal sondringen mellem Unionen og Fællesskabet tages op til fornyet overvejelse? Hvad med opdelingen i tre søjler?

Grunnleggende rettigheter i grunnloven?

- Dernæst er der spørsmålet om en eventuel omarbejdning af traktaterne. Skal der foretages en sondring mellem en grundtraktat og de øvrige traktatbestemmelser? Skal denne sondring give sig udslag i en opsplitting af teksterne? Kan dette føre til en sondring mellem ændrings- og ratifikationsprocedurerne for henholdsvis grundtraktaten og de øvrige traktatbestemmelser?
- Endvidere skal det overvejes, om chartret om grundlæggende rettigheder skal indarbejdes i grundtraktaten, og om Det Europæiske Fællesskab skal tiltræde den europæiske menneskerettighedskonvention.

Forfatningstekst

- Endelig er spørgsmålet, om denne forenkling og omarbejdning ikke med tiden bør føre til, at der vedtages en forfatningstekst. Hvilke grundelementer bør der være i en sådan forfatning?
- De værdier, som EU står for, borgernes grundlæggende rettigheder og pligter, forholdet mellem medlemsstaterne i EU?

Et nytt konvent

- **III. INDKALDELSE TIL ET KONVENT OM EUROPAS FREMTID**
- For at sikre en så bred og gennemsigtig forberedelse af den næste regeringskonference som muligt har Det Europæiske Råd besluttet at indkalde et konvent bestående af de mest fremtrædende deltagere i debatten om EU's fremtid.
- På baggrund af ovenstående skal konventet have til opgave at drøfte de væsentligste problemer, som den fremtidige udvikling af EU medfører, og undersøge de forskellige mulige løsninger.

Det Europæiske Råd har udpeget Valéry Giscard d'Estaing til formand og Giuliano Amato og Jean-Luc Dehaene til næstformænd for konventet.

Konvent, konvent

- Demokratisk prosess. "Alle" var der.
- Konventet for et sosialt charter 1999
- Konvent for en grunnlovstraktat 2002
- Nasjonale parlamenter, regjeringer, EU-parlamentet, de kommende medlemslandene. Arbeidslivets parter invitert.
- Åpne møter på alle offisielle språk (ikke norsk)
- Alle dokumenter legges ut på internett
- Men veldig liten debatt offentlig og i de enkelte medlemsland.

Grunnslovstraktaten: EU er basert på verdier som:

- **Unionens verdier**
- Unionen bygger på verdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikke-forskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd.

Social markedsøkonomi og full sysselsetting

- *Artikel 1-3*
- **Unionens mål**
- 1. Unionens mål er at fremme freden, sine værdier og befolkningernes velfærd. 2. Unionen giver borgerne et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed uden indre grænser og et indre marked med fri og lige konkurrence. 3. Unionen arbejder for en bæredygtig udvikling i Europa baseret på en afbalanceret økonomisk vækst og prisstabilitet, en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og sociale fremskridt, og et højt niveau for beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten. Den fremmer videnskabelige og teknologiske fremskridt.

Mot social utstøtning

- Den bekæmper social udstødelse og forskelsbehandling og fremmer social retfærdighed og beskyttelse, ligestilling mellem kvinder og mænd, solidaritet mellem generationerne og beskyttelse af børns rettigheder.
- Den fremmer økonomisk, social og territorial samhørighed og solidaritet mellem medlemsstaterne.
- Den respekterer medlemsstaternes rige kulturelle og sproglige mangfoldighed og sikrer, at den europæiske kulturarv* beskyttes og udvikles.
- *Paven ville ha en henvisning til den kristne og jødiske kulturarv

Fred og sikkerhet

- 4. Unionen forsvarer og fremmer i forbindelserne med den øvrige verden sine værdier og interesser. Den bidrager til fred, sikkerhed, bæredygtig udvikling af jorden, solidaritet og gensidig respekt folkene imellem, fri og fair handel, udryddelse af fattigdom og beskyttelse af menneskerettighederne, især børns rettigheder, samt nøje overholdelse og udvikling af folkeretten, navnlig overholdelse af principperne i De Forenede Nationers pagt.5. Unionen forfølger sine mål med passende midler inden for de beføjelser, der er tildelt den i forfatningen. *Artikel 1-4*

Ikke forskjellsbehandling

- Grundlæggende friheder og ikke-forskjellsbehandling
- 1. Unionen sikrer, at der på dens område er fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital samt etableringsfrihed i overensstemmelse med forfatningen. 2. Enhver forskjellsbehandling på grundlag af nationalitet er forbudt inden for forfatningens anvendelsesområde, dog med forbehold af dens særlige bestemmelser.

Union makes strong- L'unité fait la force

- *Artikel 1-8*
- **Unionens symboler**
- Unionens flag indeholder en cirkel bestående af tolv gyldne stjerner på blå baggrund.
- Unionens hymne er hentet fra »Ode til Glæden« i Ludwig van Beethovens niende symfoni.
- Unionens motto er: »Forenet i mangfoldighed«.
- Unionens mønt er euroen.
- Europa-dagen fejres den 9. maj overalt i Unionen.

- (Nesten alt stjålet fra Europarådet med deres medvirking)

Vi lover å respektere de grunnleggende rettigheter

- **GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER OG UNIONSBERGERSKAB**
- *Artikel 1-9*
- **Grundlæggende rettigheder**
- 1. Unionen anerkender de rettigheder, friheder og principper, der findes i chartret om grundlæggende rettigheder, som udgør del II.2. Unionen tiltræder den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Tiltrædelse af denne konvention ændrer ikke Unionens beføjelser som fastsat i forfatningen.3. De grundlæggende rettigheder, som de er garanteret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, og som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, udgør generelle principper i EU-retten.

Den sociale dialog bekræftes som en institution

- *Artikel 1-48*
- **Arbejdsmarkedets parter og den uafhængige sociale dialog**
- Unionen anerkender og fremmer arbejdsmarkedsparternes rolle på EU-plan under hensyntagen til de nationale systemers forskelligartede karakter. Den letter dialogen mellem dem og respekterer deres uafhængighed.
- Sociale trepartstopmøder om vækst og beskæftigelse bidrager til den sociale dialog.

Fortalen I

- DEL II
- DEN EUROPÆISKE UNIONS CHARTER OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER
- *PRÆAMBEL*
- De europæiske folk har med skabelsen af en stadig tættere sammenslutning besluttet at dele en fredelig fremtid, der bygger på fælles værdier.
- Unionen, der er sig sin åndelige og etiske arv* bevidst, bygger på de udelelige og universelle værdier: menneskets værdighed, frihed, lighed og solidaritet; den bygger på demokrati- og retsstatsprincippet. Den sætter mennesket i centrum for sit virke med indførelsen af unionsborgerskabet og skabelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
- *i stedet for de kristne og jødiske verdier

Fortalen II

- Unionen bidrager til bevarelsen og udviklingen af disse fælles værdier under hensyn til de europæiske folks forskelligartede kulturer og traditioner samt til medlemsstaternes nationale identitet og organisering af deres offentlige myndigheder på nationalt, regionalt og lokalt plan; den søger at fremme en afbalanceret og bæredygtig udvikling og sikrer fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital samt etableringsfrihed.
- Med henblik herpå er det nødvendigt at styrke beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder på baggrund af samfundsudviklingen, de sociale fremskridt og den videnskabelige og teknologiske udvikling ved at gøre disse rettigheder mere synlige i et charter.

Vi er også internationalt forpliktet

- Dette charter bekræfter under hensyn til Unionens kompetencer og opgaver samt nærhedsprincippet de rettigheder, der bl.a. følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner og internationale forpligtelser, den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, de socialpagter, som Unionen og Europarådet har vedtaget, samt Den Europæiske Unions Domstols og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis.

Domstolene skal fortolke

- Chartret vil i den forbindelse blive fortolket af Unionens og medlemsstaternes domstole under behørig hensyntagen til de forklaringer, der blev udarbejdet under præsidiets for den forsamling, der udarbejdede chartret, og ajourført under Det Europæiske Konvents præsidiets ansvar.
- Disse rettigheder medfører ansvar og pligter såvel over for andre mennesker som over for det menneskelige fællesskab og de kommende generationer.
- Unionen anerkender således nedennævnte rettigheder, friheder og principper.
- *UK sier at charteret ikke vil endre rettstilstanden eller lovgivningen i landet

Menneskehandel er forbudt

- *Artikel II-65*
- **Forbud mod slaveri og tvangsarbejde**
- 1. Ingen må holdes i slaveri eller trældom. 2. Ingen må pålægges at udføre tvangs- eller pligtarbejde. 3. Menneskehandel er forbudt.

Organisasjonsfrihet

- *Artikel II-72*
- **Forsamlings- og foreningsfrihet**
- 1. Enhver har ret til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihet på alle niveauer, navnlig i forbindelse med politiske og faglige sammenslutninger og medborgersammenslutninger, hvilket innebærer, at enhver har ret til sammen med andre at oprette fagforeninger og at slutte sig hertil for at beskytte sine interesser. 2. Politiske partier på unionsplan bidrager til at uttrykke unionsborgernes politiske vilje.

Ikke slutt på ligestillingen

- *Artikel II-83*
- **Ligestilling mellem kvinder og mænd**
- Der skal sikres ligestilling mellem kvinder og mænd på alle områder, herunder i forbindelse med beskæftigelse, arbejde og løn.
- Princippet om ligestilling er ikke til hinder for opretholdelse eller vedtagelse af foranstaltninger, der giver det underrepræsenterede køn specifikke fordele.

Rett å vite og til å bli hørt

- *Artikel II-87*
- **Ret til information og høring af arbejdstagerne i virksomheden**
- Arbejdstagerne eller deres repræsentanter skal på passende niveauer have sikkerhed for information og høring i god tid i de tilfælde og på de betingelser, der er fastsat i EU-lovgivningen og national lovgivning og praksis.

Forhandlingsrett og konfliktrett

- *Artikel II-88*
- **Forhandlingsret og ret til kollektive skridt**
- Arbejdstagere og arbejdsgivere eller deres respektive organisationer har i overensstemmelse med EU-lovgivningen og national lovgivning og praksis ret til at forhandle og indgå kollektive overenskomster på passende niveauer og i tilfælde af interessekonflikter

Beskyttelse mot oppsigelse

- *Artikel II-90*
- **Beskyttelse i tilfælde af ubegrundet opsigelse**
- Enhver arbeidstager har ret til beskyttelse mod ubegrundet opsigelse i overensstemmelse med EU-retten og national lovgivning og praksis.

RETT TIL FRITID

- *Artikel II-91*
- **Retfærdige og rimelige arbejdsforhold**
- 1. Enhver arbejdstager har ret til sunde, sikre og værdige arbejdsforhold.2. Enhver arbejdstager har ret til en begrænsning af den maksimale arbejdstid, til daglige og ugentlige hvileperioder samt til årlig ferie med løn.

Nei til barnearbeid

- *Artikel II-92*
- **Forbud mod børnearbejde og beskyttelse af unge på arbejdspladsen**
- Børnearbejde er forbudt. Minimumsalderen for adgang til at udføre erhvervsarbejde må ikke være lavere end den alder, hvor skolepligten ophører, dog med forbehold af regler, der er gunstigere for de unge, og af begrænsede undtagelser.
- Unge, der udfører erhvervsarbejde, skal sikres arbejdsbetingelser, som er tilpasset deres alder, samt beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og enhver form for arbejde, der kan skade deres sikkerhed, sundhed og fysiske, mentale, moralske eller sociale udvikling, eller som kan gå ud over deres skolegang.

Både jobb og familie

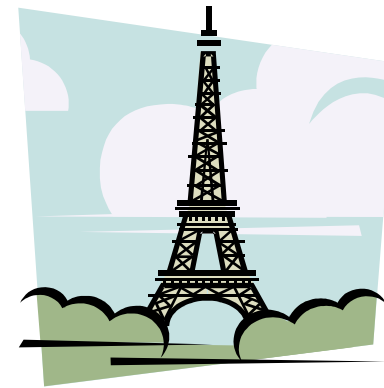
- *Artikel II-93*
- **Familieliv og arbejdsliv**
- 1. Der drages omsorg for juridisk, økonomisk og social beskyttelse af familien. 2. For at kunne forene familieliv og arbejdsliv har enhver ret til at være beskyttet mod afskedigelse på grund af graviditet og barsel samt ret til betalt barselsorlov og til forældreorlov efter et barns fødsel eller ved adoption af et barn.

Kompetanse for et rammedirektiv for offentlige tjenester?

- *Artikel II-96*
- **Adgang til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse**
- Unionen anerkender og respekterer adgangen til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, som fastsat i medlemsstaternes lovgivning og praksis, i overensstemmelse med forfatningen med det formål at fremme social og territorial samhørighed i Unionen.

Den polske rørlegger ødelegger alt

- Her skal dere få se noen som kan si ja, fallera.
- Nei, det kunne vi visst ikke
- Vi likte ikke Chirac
- Vi likte ikke polske rørleggere
- Vi likte ikke raseuroen i forstedene
- Det er så sjelden vi får si hva vi mener, bare hvert 5. år.
- Del III av traktaten var jo rene skjære liberalismen.
- Vi likte ikke det vi så.
- Vive la France
- Adieu til del I og II, intet sosialt charter.
- Vi fikk beholde del III- Hurra?

Lisboa-traktaten er neste....

- 18.og 19. oktober vil toppmøtet i Lisboa (antagelig) godta en ny tekst til traktat, kalt:
- Reformtraktaten.
- Det sosiale charteret blir en artikkel og en protokoll og gjøres bindende for 23 land, ikke Storbritannia, Irland og Polen?
- Europeisk rammelov blir direktiv
- Europeisk lov blir forordning
- Ingen sang å synge
- Ingen grunnlov å hylle
- Intet flagg å heise eller hva?
- Ingen folkeavstemninger (håper vi) bare i Danmark og Irland men de får stemme til de stemmer riktig.
- UK den store gjøkungen- not in the heart or minds of Europe.

Grønne og hvite bøker, men ingen røde

- http://ec.europa.eu/employment_social/labour_law/docs/2006/green_paper_da.pdf

Bruxelles, den 22.11.2006

KOM(2006) 708 endelig

GRØNBOG

**Modernisering af arbejdsretten med henblik på
tackling af**

det 21. århundredes udfordringer

Flexicurity or flexploitation?

- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL, THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS
- Towards Common Principles of Flexicurity:
- More and better jobs through flexibility and security

- http://ec.europa.eu/employment_social/news/2007/jun/flexicurity_en.pdf

Utestående saker:

- Forhandlinger om et vikarbyråavtale brøt sammen våren 2001.
- Kommisjonen fremmet et direktivforslag i mars 2002
- Arbeidstidsdirektivet er til revisjon. Parlamentet har sagt sitt
- Opt- out (UK)/gjennomsnittsberegning og aktiv/passiv arbeidstid,
- Partenes rett til å avvike.
- Grenseoverskridende avtaler og deres juridiske karakter
- EWC direktivet skulle ha vært revidert for lengst
- Status for alle:
- Bom fast.
- Portugal vil prøve.

Partene forhandler fram avtaler som blir lov

- 6 avtaler mellom som er blitt direktiver partene foruten deltid og midlertidig ansatte:
- Foreldrepermisjon 1995
- Arbeidstid for sjøfolk 1998
- Arbeidstid for sivil luftfart 2000
- Arbeidstid og opplæring av grenseoverskridende arbeid 2005

Frivillige, nå autonome avtaler:

- Rammeavtale om fjernarbeid 2002 (interprofesjonell)
- Avtale om stress på jobben 2007 interprofesjonell
- Avtale om trakassering og vold på jobben 2007 interprofesjonell
- Avtale om arbeidsvilkår for grenseoverskridende lokførere og annet togpersonell 2004 (sektoravtale)
- Avtale om likestilling 2003 interprofesjonell
- Avtale om krystallsilisium 2006 sektoravtale

Que vadis unionen, eller i kveld er det Joker trekning

- Vi startet med trakter og direktiver.
- Det ble kalt Hard Law
- Senere ble det programmer og aksjoner
- Det ble kalt Soft Law
- Først forsvant action og program
- Så ble det policy og agenda
- Nå er det bare Social Agenda.
- Hva blir det neste?

- AGENDA?
- Går det opp eller ned?
- Blir det mer Hard Law
- Eller: No law?
- Out Law.
- Jokeren?
- Den nordiske modellen?

Tripp, trapp, tresko.....

· SA 05-Grunnlovstraktat
· SPA I 01

· Nice 00
· SAP II 99
· Amsterdam 97
· Maastricht91

· Social Action Program I-90
· EU Charter forarbeidstakere 89
· Enhetsakten 86
· Konkursgaranti 80
· Masseoppsigelser 75/Virksomhetsoverdragelse 77
· EØF 57 Sosialpakt 61/EF sosiale handlingsprogram 74
· Europarådet 49 EKSF 10s Brusselkontor 93

1952 1957 1961 1974 1975 1986 1989 1991 1997 2000 2003 2005 2007

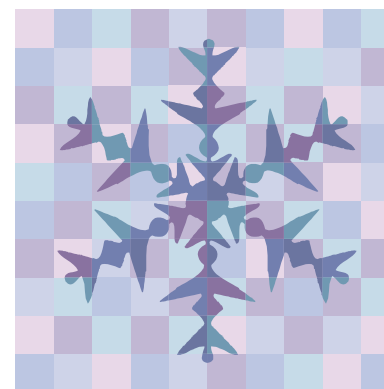

PÅ
SIDE

Den nordiske modellen er basert på verdier:

- Luthers arbeidsmoral, gjør din plikt krev din rett,-her på jorden
- Små forskjeller,- fortsatt
- Klare seg sjæl, ingen skal bestem!
- Likhet
- Oppfinnsomhet av nød
- Forsiktighet som nødvendighet
- Innovasjon
- Trygghet
- Vekst
- Stoler på andre
- Små maktstrukturer
- Tilpasset en global konkurranse
- Small is not too bad at all
- But please do not rock the boat with options .We are all in it

Merci, Vielen Dank, Thank You, Dank U, Takk for meg

FIN?
THE
END